

KRONIKA URZĘDOWA.

—10—

W SPRAWIE PRAWOMOCNOŚCI UCHWAŁ RAD MIEJSKICH.

Minister Spraw Wewnętrznych rozesłał okólnik do wojewodów na obszarze b. Królestwa Kongresowego i do Prezydenta m. Warszawy, w którym zwraca uwagę na nieprawidłowość, jakiej dopuszczano się w wielu miastach przy obliczaniu quorum na posiedzeniach Rad Miejskich przez branie w rachubę faktycznej, a nie pełnej ustawowej liczby radnych i członków magistratu. Przyczyną tego objawu jest mylne tłumaczenie przepisu art. 15-go obowiązującego dekretu o samorządzie miejskim, który stanowi, że w razie ubytku dopiero więcej niż 10% radnych i wobec wyzerpania się listy zastępców prezydent winien zarządzić wybory uzupełniające.

Z przeprowadzonej interpretacji przepisów dekretu o samorządzie miejskim wynika natomiast, że należy quorum na posiedzeniach Rady Miejskiej tak w wypadkach normalnych posiedzeń, jak i w wykonaniu jej uprawnień, wynikających z art. 43 obowiązującego dekretu o samorządzie miejskim obliczać wyłącznie od pełnej ustawowej liczby członków Rady, względnie od pełnej ustawowej liczby radnych, bez względu na ubytki, które mogą być uwzględniane, a które jeszcze nie pociągają za sobą nieważności posiedzeń Rad Miejskich.

Równocześnie Minister Spraw Wewnętrznych zaznacza, że praktykowany w niektórych miastach zwyczaj, iż posiedzenia Rady Miejskiej rozpoczynają się przy braku quorum, a posiedzenie mimo tego uważane jest za prawomocne, gdy w ciągu obrad na djeżdżone wymagana liczba radnych, nie może być uznany za odpowiedni, uchwały bowiem Rady Miejskiej tylko wtedy mogą być uważane za prawomocne, gdy zapadły na posiedzeniu w obecności wymaganej art. 33 dekretu o samorządzie miejskim liczby radnych, stwierdzonej przed rozpoczęciem obrad.

OPLATY ZA PASZPORTY I WIZY.

Rozporządzeniem Pana Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 25.XI.1921 r. opłaty za paszporty i wizy zostały podniesione do 6,000 i 2,000 mk. pol. Wobec niezadowolenia, jakie wywołało to rozporządzenie w niektórych instytucjach przemysłowych i utyskiwania na wysokość nowych opłat, nie od rzeczy będzie porównać wysokość opłat pobieranych za paszporty i wizy przez polskie władze do opłat ściganych przez poszczególne Konsulaty cudzoziemskie od polskich obywateli za wizy.

Tak na przykład: Konsul niemiecki pobiera 3,350 mk. pol., konsul szwajcarski pobiera 6,000 mk., konsul francuski pobiera 6,500 mk., konsul włoski pobiera 18,000 mk., konsul belgijski pobiera 23,000 mk., konsul angielski pobiera 25,000 mk., konsul szwedzki pobiera 30,000 mk., konsul Stanów Zjednoczonych pobiera 30,000 mk.

Wobec powyższego zestawienia opłaty za paszport polski ważny w ciągu trzech miesięcy i uprawniający do wielokrotnego w tym okresie czasu, bez określania ilości razy przekraczania granicy, jest zaledwie małą i to tembardziej, że każdy ponowny (poza pierwszym) wyjazd opłacony jest w wysokości tylko 2,000 mk. pol.

OPODATKOWANIE NAPOJÓW.

Na skutek wystąpienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych do Ministerstwa Skarbu w sprawie opodatkowania napojów wysokich na rzecz ciał samorządowych, Ministerstwo Skarbu wyraziło swą zgodę na wprowadzenie przez Związki Komunalne podatku od tych napojów. Oprócz opodatkowania napojów wysokich, już wprowadzonego w ostatnich czasach w miastach wydzielonych z powiatów, możliwe jest również obciążenie produkcji piwa na rzecz powiatowych związków komunalnych. Zauważyć należy, że podatek od napojów wysokich obciąża spożycie zaś podatek od piwa — produkcję, wobec czego opodatkowanie piwa może być zastosowane jedynie w powiatach, w których istnieją browary.

EKSTERYTORJALNOŚĆ PLACÓWEK PAŃSTW OBCYCH.

Zgodnie z zawiadomieniem, otrzymanym z Komisarjatu Rządu na m. st. Warszawy, polecono Kierownikom Urzędów P. P. m. st. Warszawy wydać podwładnym organom zarządzania, by ściśle przestrzegały niżej podane zasady, postępowania względem placówek zagranicznych w Polsce, wynikające z prawa międzynarodowego, lub powszechnie przyjętych zwyczajów międzynarodowych.

Eksterytorjalni są następujące osoby:
I. Ambasador, poseł;
II. Cały personel dyplomatyczny: 1) Radca poselstwa, 2) Sekretarz, 3) Attaché-Wojakowy, 4) Attaché Poselstwa;
III. Personal urzędniczy: 1) Naczelnicy kancelarii i urzęd. kancel. etatowi, 2) Kurjerzy, 3) Księża kapelani, doktorzy i inne osoby przydzielone do poselstwa,
IV. Z personelu nieurzędowego: 1) Rodzina posła (ambasadora), razem z nim mieszkająca, 2) Rodzina personelu dyplomatycznego, razem z tym personelem mieszkająca, 3) Rodzina personelu urzędowego, razem z tymże mieszkająca, 4) służba posła (poselstwa) zarówno wyższa jak niższa, jednak o tyle tylko, o ile jest ona poddany państw, do którego należy poseł (rodzina służby nie ma prawa do eksterytorjalności).
V. Konsul zawodowy (etatowy) o ile pełni funkcje dyplomata i albo: 1) z tego tytułu jest przydzielony do Poselstwa lub Ambasady, albo 2) jeżeli jest jego charakter dyplomatyczny wyraźnie zaznaczony.

Z przywilejów, wynikających z eksterytorjalności korzysta również rodzina konsula powyższej kategorii. W wypadku 2 znajdują zastosowanie przepisy wymienione od II—IV.

Konsul zawodowy (etatowy) nie pełniący funkcji dyplomatycznych nie korzysta z prawa z eksterytorjalności, przysługują mu natomiast pewne przywileje konsularne. Do przywilejów tych należy:

a) prawo wywiezienia chorągwi i herbu państwa konsula, b) nietykalność osobista, wyjąwszy wypadki zbrodni, to znaczy, że nie można stosować do konsula po za wypadkami zbrodni aresztu prewencyjnego,

c) nietykalność biura konsultatu, kancelarii i archiwów, nie mogą one podlegać rewizjom i aresztom, d) zwolnienie od podatków osobistych bezpośrednich, e) niezależność od jurysdykcji miejscowej z tytułu czynności urzędowych, f) możliwość składania zeznań sądowych (świadczeń) w mieszkaniu własnem.

Przywileje te dotyczą jednak li tylko osoby konsula, a nie rozciągają się na jego rodzinę, ani na urzędników konsultatu.

VI. Pewne misjespecjalne, bądź osoby w misjach specjalnych przebywające sporadycznie z określonym ściśle zadaniem. Eksterytorjalność rozciąga się na tych wszystkich członków misji, którzy otrzymali specjalne dokumenty dyplomatyczne.

Nietykalniemi są rzeczy:

a) Odnosny obszar nieruchomości i odnośne lokale zajęte przez osoby eksterytorjalne. b) Rucho- mości należące do osób eksterytorjalnych, c) Archiwa wszelkich konsulatów. d) Walizy dyplomatyczne wo- żone przez kurjerów bez różnicy czy wzięte są do Polski, z Polski lub przez Polskę.

1. Powyższe wymienione osoby, korzystające z pra- wa eksterytorjalności są nietykalne, a zatem w żad- nym wypadku nie wolno ich aresztować, nawet o ile- by zostały schwytane na gorącym uczynku. Posiadane przez nich paszporty dyplomatyczne winny być uwa- żane jako dowody wystarczające do stwierdzenia toż- samości osoby. W razie popełnienia przez te osoby czynu zabronionego przez prawo, władza, do której wiadomości czyn ten dojdzie, ograniczyć się winna do zakamunkowania o tem w drodze służbowej Minister- stwu Spraw Wewnętrznych. Osoby te również nie po- dlegają miejscowym sądom i nie mogą być zmuszone do wypełniania obowiązków świadka.

2. Funkcjonariusze konsularni, o ile są obywa- telami państwa wysyłającego, nie podlegają aresztowa- niu w sprawach handlowych, oraz aresztowi prewen- cyjnemu w sprawach karnych, chyba że chodzi o do- chodzenie przestępstwa, które ustawodawstwo nasza karze jako zbrodnie.

Przywileje powyższe nie stosują się do konsu- łów honorowych.

3) Poza tem wogóle żaden akt o charakterze przymusowym (n. p. administracyjne wysiedlenie) nie może być wykonany przeciw jakemukolwiek z urzę- dników dyplomatycznych lub konsularnych bez uzyska- nia na to zgody Ministerstwa Spraw Zagranicznych za pośrednictwem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

4. Bez zgody przełożonego placówki eksteryto- rjalnej (dyplomatycznej lub konsularnej) nie wolno wkraczać na obszar nieruchomości lub do odnośnego lokalu zajętego przez osoby eksterytorjalne, nawet przy wykonywaniu przepisów ustaw karnych. Wstęp ten jest również niedopuszczalny dla przedstawicieli urzędów mieszkaniowych, którzy pod żadnym pozorem nie mogą nawiedzać osób korzystających z prawa eks- terytorjalności, celem zarekwirowania mieszkań lub ja- kiegokolwiek sprawdzenia.

5. Korespondencja, oraz wszelkie inne rzeczy, przeznaczone dla osób eksterytorjalnych lub przez nie posiadane, nie mogą być w żadnym wypadku zatrzy- mywane lub rewidowane. W szczególności należące do nich samochody i ekipaże nie mogą być zatrzymy- wane z powodu niewykonania obowiązujących przepi- sów. Odnosna władza ograniczyć się winna do donie- sienia o tem w drodze służbowej swojej władzy prze- łożonej. Zakaz rewizji nie przesądza oględzin i rewizji z tytułu upelnomocnień władz celnych, które są przedmiotem osobnej instrukcji wydanej przez Mini- sterstwo Skarbu. W razie jakichkolwiek zatargów z ur-zędowymi placówkami obcego państwa w Polsce lub wątpliwości czy dana osoba korzysta z prawa ekstery- torjalności, względnie czy rzecz jest nietykalna, należy zwracać się po kompetentne wskazówki i decyzje do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych wydało, celem ułatwienia organom bezpieczeństwa orjentowania się, legitymacje w języku polskim dla tych Członków Ciała Dyplomatycznego w Polsce, którzy korzystają w całej pełni z prawa eksterytorjalności z przywilejów dypla- matycznych. (Boskas okr. kandy P.P. st. m. Warszawy, Nr. 1757 z dn. 13-I 1922 r.).

ZAKAZ WYWOZU SZLACHETNYCH KRUSZCZÓW ZAGRANICĘ.

Okólnikiem z dn. 10-XI 1921 r., wystosowanym do wszystkich Urzędów Celnych w przedmiocie wywo- zu zagranicę Rzeczypospolitej szlachetnych kruszców, walut i dewiz, zarządził Minister Skarbu, co następuje:

Na zasadzie ustawy z dnia 15 lipca 1920 r. (Dz. Ust. Nr 62, poz. 404 z r. 1920), zabrania się wywozu za granicę kruszców szlachetnych we wszelkiej posta- ci, jako to: w monetach, sztabach i wyrobach, oraz w stanie nieprzerobionym. Każdy opuszczający granicę Rzeczypospolitej ma prawo wywieźć następujące przed- mioty złote, srebrne lub platynowe do swego własne- go użytku: 1) jedną obrączkę ślubną, 2) jeden zegarek kieszonkowy, ewentualnie z łańcuszkiem lub dewizką, 3) dwa pierścienie, 4) parę kołczyków.

Na zasadzie rozporządzenia Ministra Skarbu i Ministra b. Dzielnicy Pruskiej z dn. 31 grudnia 1920 r. Dz. Ust. Nr 18, poz. 104 z r. 1921. wywóz walut zagra- nicznych i dewiz, nie pochodzących z kupna w bankach dewizowych, dozwolony jest bez uzyskania specjalne- go pozwolenia do wysokości 150 fr. szw. lub równo- wartości w innych walutach. Wywóz marek polskich w gotówiznie, w czekach lub przekazach, dozwolony jest bez specjalnego pozwolenia do wysokości 3000 marek polskich jednorazowo lub 10.000 marek mie- sięcznie.

Jednak przepisy powyższych ustaw nie mogą być stosowane przy powrotnym wywozie zagranicę rzeczy wartościowych i pieniędzy przez osoby, które miały je z sobą przy wjeździe do Polski.

Wobec tego, aby uniknąć na przyszłość zażaleń ze strony osób interesowanych, w szczególności cu- dzoziemców, powracających zagranicę, zarządza się, co następuje:

Podróżni, przybywający na czasowy pobyt do Polski, winni przedłożyć urzędnikowi celnemu na gra- nicy dokładny spis w dwóch egzemplarzach posia- danych kruszców w wyrobach, sztabach i mone- tach, oraz innych kosztownych przedmiotów osobiste- go użytku, tudzież walut. Spis ten ma zawierać nadto imię i nazwisko i miejsce stałego pobytu strony.

Po sprawdzeniu i należytem zaświadczeniu przez Urząd celny obydwóch egzemplarzy spisu, jeden pozos- taże w urzędzie, drugi zaś otrzymuje zgłaszający.

Przywieziona waluta może być potwierdzona przez Urząd celny w paszporcie podróжного.

Podróżni, opuszczający Polskę, którzy zadekla- rowali ilość i rodzaj pieniędzy oraz biżuterji, przywie- zionych ze sobą do Polski i którzy posiadają odnośne zaświadczenie w paszportach swoich lub też osobno, wydane im przez urzędy celne, nie potrzebują innego pozwolenia na wywóz z Polski owych zadeklarowanych ilości oraz rodzaj pieniędzy i biżuterji.

Cudzoziemcy, którzy wjechali do Państwa bez zadeklarowania swoich pieniędzy oraz biżuterji, mogą być narażeni na ich konfiskatę przy wyjeździe z Pol- ski, chyba że otrzymają specjalne pozwolenie na wy- wóz ze strony Ministerstwa Skarbu (Departament Kre- dytowy) w Warszawie, Rymarska 5, lub tegoż delegatów.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w mie- sce okólnika z dnia 15 maja 1920 r., ogłoszonego w „Mo- nitorze Polskim” Nr 131 z r. 1920, który równocześnie zostaje uchylony. (Dz. Urz. Komis. Rządu st. m. War- szawy, Nr 221 z dn. 12-XII 1921 r.).

PODATEK DOCHODOWY OD ZAROBKÓW PRACOWNICZYCH.

Ministerstwo skarbu rozesłało do wszystkich izb skarbowych na obszarze b. zaborów rosyjskiego i au- stryackiego, okólnik treści następującej:

W myśl art. 89 i 90 ustawy z dn. 16 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. z 1920 r. Nr 62 poz. 550) o państwowym podatku dochodowym i podatku majątkowym — słu- żbodawcy względnie przedsiębiorstwa i instytucje są obowiązani przed uskutecznieniem wymiaru potrącać podatek od dochodu z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, obliczając go w do- tychczasowej wysokości lub w sumie, przypadającej od wypłacać się mających uposażeń rocznych według skali art. 23 ustawy.

Z uwagi, że wymiary podatku nie tylko na rok 1922 lecz również i na lata poprzedzające w większo- ści nie są dokonane, należałoby w r. 1922 skutecznie potrącenia według tymczasowego obliczenia na pod- stawie uposażeń bieżących.

Wobec wysokich plac i niazmienionej skali art. 23 ustawy, potrącenia wyniosłyby zbyt znaczne kwoty, które bezspornie trudno byłoby uiszczyć pracownikom bez nadmiernego uszczuplenia ich budżetu.

W najbliższym czasie będzie wniesiona do Sej- mu nowela do ustawy z dn. 16 lipca 1920 r., zmieni- ająca między innymi sposób obliczania i potrącania po- datku od uposażeń służbowych.

Narazie jednak za względu na zbliżający się ter- min rozpoczęcia nowych potrąceń na poczet podatku za rok 1922, oraz celem ulżenia ciężaru podatkowego klasom pracującym, ministerstwo skarbu zezwoliło, począwszy od dnia 1 stycznia 1922 r. aż do czasu wy- dania odnośnych przepisów w drodze ustawodawczej, na uskutecznianie wszystkich bez wyjątku pracow- nikom potrąceń w wysokości 2 proc. od każdej sumy wypłacanej przez służbodawców w pieniądzu lub w naturze, bez względu na wysokość wypłacanego wy- nagrodzenia, obliczonego w gotówce.

Powyższe potrącenia należy również stosować i do podlegających zasadniczo państwowemu podatko- wi dochodowemu uposażeń pracowników państwowych.

Do uskutecznienia dwuprocentowych potrąceń z uposażeń służbowych pracowników państwowych, tudzież z emerytur, pensji wdowich i t. d. powołane są oddziały rachunkowe, względnie urzędnicy rachunkowi przy władzach asygnujących.

Wpływy z tytułu potrąceń mają kasy skarbowe na podstawie deklaracji zaliczać na budżet minister- stwa skarbu dział IV, § 1, poz. 5. (Dz. Urz. Komis. R. st. m. Warszawy, Nr 1 z dn. 1-I 1922 r.).

URZĄD KONTROLI PAŃSTWOWEJ PRZY DELEGACIE RZĄDU POLSKIEGO W WILNIE.

Komenda Główna Policji Państwowej pismem Nr. K. G. III-a 1371 z dnia 17 grudnia b. r. zawiadamia, że przy Delegacie Rządu Polskiego w Wilnie utworzo- ny został 18 września b. r. Urząd Kontroli Państwowej, podległy Najwyższej Izbie Kontroli. Urząd ten rozcią- ga swą działalność na teren Litwy Środkowej i Wo- jewództwo Nowogródzkie.

Wobec powyższego zarządzono, aby wszystkie organa policyjne Województwa Nowogródzkiego w spra- wach kompetencji Kontroli Państwowej zwracały się do wspomnianego Urzędu Kontroli Państwowej przy Delegacie Rządu Polskiego w Wilnie. (679 pf.). (Boskas okr. kandy P. P. w Nowogródzie, Nr. 16 z dn. 30-XII-1921 r.).

ZAMKNIĘCIE WSCHODNIEJ GRANICY.

Na skutek artykułów, jakie ukazały się ostatnio w niektórych dziennikach, a skierowanych przeciwko zarządzeniom Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie zamknięcia granicy wschodniej — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych komunikuje, co następuje:

W pierwszych miesiącach po zawarciu Traktatu Ryskiego, z powodu niemożności obstawiania kordo- nem w należyty sposób granicy wschodniej, Rzplita została narażona na przeniesienie w swoje granice epidemji, panujących na wschodzie, jak również na napływ agitatorów i kolportowanie druków o treści antypaństwowej i komunistycznej. Prasa i społeczeń- stwo niejednokrotnie na to zwracały uwagę Rządu uznając powagę niebezpieczeństwa, grożącego państwu. Rada Ministrów uchwałą z dn. 3 września ub. roku poleciła Ministrowi Spraw Wewnętrznych ściśle zam- knięcie granicy wschodniej, ustalając 14 punktów przejściowych, przez które odtąd mógł się odbywać ruch osobowy i towarowy.

Minister Spraw Wewnętrznych polecił organom podwładnym ściśle przestrzeganie powyższej uchwały, na skutek czego, jak również na skutek warunków panujących po tamtej stronie kordonu, został utru- dniony w dużym stopniu handel z kupcami rosyjski- mi, to też sprawa ułatwienia stosunków handlowych z Rosją po zamknięciu granicy niejednokrotnie było przedmiotem posiedzeń zarówno w Min. Spr. Wewne- trznych, jak w Min. Przemysłu i Handlu i Komitecie Ekonomicznym Rady Ministrów. Ostateczne uregulo- wanie tej sprawy jest kwestją najbliższych dni.